

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-172-03

Druk nr 2144

Warszawa, 22 października 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o ratyfikacji Umowy między
Rzeczpospolitą Polską a Republiką
Federalną Niemiec o uzupełnieniu i
ułatwieniu stosowania Europejskiej
Konwencji o pomocy prawnej w
sprawach karnych z dnia 20 kwietnia
1959 r.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Sprawiedliwości.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r., sporządzonej w Berlinie 17 lipca 2003 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości

W dniu 17 lipca 2003 r. w Berlinie została sporządzona Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r.

Po zapoznaniu się z powyższą Umową w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Aleksander Kwaśniewski

PREZES RADY MINISTRÓW

Leszek Miller

U Z A S A D N I E N I E

1. W dniu 17 czerwca 1996 r. weszła w życie w stosunku do Polski Europejska Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzona w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r. oraz Protokół Dodatkowy do tej Konwencji, sporządzony w Strasburgu dnia 17 marca 1978 r.

Stroną Konwencji i Protokołu Dodatkowego jest również Republika Federalna Niemiec.

Zgodnie z art. 26 ust. 3 Konwencji Państwa – Strony mogą zawierać między sobą umowy dwu lub wielostronne o pomocy prawnej w sprawach karnych, jedynie w celu uzupełnienia postanowień tej Konwencji lub ułatwienia stosowania zasad w niej zawartych. W praktyce państw europejskich możliwość ta jest szeroko wykorzystywana.

Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych została przygotowana w oparciu o art. 26 ust. 3 Konwencji.

Celowość zawarcia umowy polsko-niemieckiej wynika z faktu, że Europejska Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych, z uwagi na dążenie do ratyfikacji jej przez możliwie największą liczbę państw, zawarła w swych postanowieniach jedynie ogólne zasady współpracy międzynarodowej w zakresie pomocy w sprawach karnych. Potrzebę sporządzenia Umowy uzasadnia zatem konieczność szczegółowej regulacji zagadnień dotyczących wzajemnego udzielania pomocy prawnej w sprawach karnych.

2. Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec wprowadza między innymi następujące uzupełnienia i ułatwienia do Europejskiej Konwencji o pomocy w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r. oraz Protokołu Dodatkowego do tej Konwencji z dnia 17 marca 1978 r.:

- rozszerzenie zakresu udzielania pomocy prawnej przez rozciągnięcie jej na wszystkie postępowania w sprawach o czyny, których ściganie należy do właściwości organu sądowego Strony wzywającej, a na terytorium Strony wezwanej do właściwości organów sądowych lub administracyjnych (Artykuł 1),
- rozszerzenie zastosowania Konwencji na sprawy o ułaskawienie, odszkodowanie za niesłuszne pozbawienie wolności lub skazanie oraz o naprawienie innych szkód powstałych w postępowaniu karnym (Artykuł 2),
- wprowadzenie zasady podwójnej karalności czynu stanowiącego podstawę wniosku o dokonanie przeszukania lub zabezpieczenia i przekazania przedmiotów oraz określenie niezbędnych załączników do takiego wniosku (Artykuł 3 ustęp 1),
- rozszerzenie dopuszczalności przekazywania pokrzywdzonym przedmiotów pochodzących z przestępstwa lub uzyskanych w zamian tych przedmiotów przy jednoczesnym określeniu warunków, przy spełnieniu których takie przekazanie nastąpi (Artykuł 3 ustęp 2),
- rozszerzenie zakresu uczestnictwa i uprawnień przedstawicieli organów Strony wzywającej i innych osób uczestniczących w postępowaniu oraz ich przedstawicielom biorącym udział w czynnościach procesowych na terytorium Strony wezwanej przez zezwolenie na obecność przy podejmowaniu czynności w ramach pomocy prawnej na terytorium Strony wezwanej oraz umożliwienie wnoszenia o zadanie uzupełniających pytań i proponowania zastosowania określonych środków (Artykuł 4),
- rozszerzenie obowiązku określenia we wniosku lub wezwaniu do osobistego stawiennictwa biegłego lub świadka przybliżonej wysokości diet oraz kosztów podróży i pobytu podlegających zwrotowi oraz przyznanie tym osobom prawa do wystąpienia z wnioskiem o przyznanie zaliczki (Artykuł 6),
- szczegółowe określenie zasad i trybu doręczania pism sądowych.

Pisma i orzeczenia sądowe mogą być doręczane bezpośrednio drogą pocztową listami poleconymi za potwierdzeniem odbioru i doręczenie takie jest równoznaczne pod względem skutków prawnych z doręczeniem przez organy

sądowe Strony wezwanej (Artykuł 5 ustęp 1 i 2). Nie wyklucza to możliwości doręczania za pośrednictwem organów Strony wezwanej. Pisma podlegające doręczeniu bezpośrednio nie wymagają tłumaczenia na język drugiej Strony. Jeżeli jednak istnieją podstawy do przyjęcia, że odbiorca nie zna języka, w którym sporządzone są pisma, należy te pisma lub przynajmniej ich istotne treści przetłumaczyć na język tej Strony, na której terytorium przebywa odbiorca. Jeżeli organowi, który sporządził pisma podlegające doręczeniu jest wiadome, że odbiorca zna jedynie inny język, pisma lub przynajmniej ich istotne treści należy przetłumaczyć na ten inny język (Artykuł 11 ustęp 4).

Takie rozwiązanie kwestii tłumaczenia dokumentów jest identyczne z regulacją art. 52 ust. 2 Układu wykonawczego do Traktatu z Schengen oraz art. 5 ust. 3 Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych Państw Unii Europejskiej z dnia 29 września 2000 r. Tym samym więc w pełni odpowiada standardom unijnym.

Należy przy tym zaznaczyć, że zwolnienie z obowiązku tłumaczenia w całości doręzonego pisma będzie mogło nastąpić jedynie w wypadku doręczania drogą pocztową. W wypadku doręczania w innym trybie niezbędne będzie załączenie tłumaczenia pisma.

Ponadto Umowa reguluje:

- sposób postępowania z osobami pozbawionymi wolności – czasowo przekazanymi Stronie wezwanej w celu przeprowadzenia w ich obecności czynności związanych z udzieleniem pomocy prawnej i w tym kwestię tranzytu tych osób przez terytorium jednej Strony, w sytuacji wyrażenia zgody przez państwo trzecie na obecność osoby pozbawionej wolności przy wykonywaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej (Artykuł 7),
- obowiązek przekazywania wyciągów z rejestrów skazanych organom policyjnym drugiego państwa na potrzeby spraw karnych (Artykuł 8),
- zasadę bezpośredniego porozumiewania się sądów i prokuratur w zakresie udzielania pomocy prawnej w sprawach karnych, nie wykluczając możliwości pośrednictwa ministrów sprawiedliwości (Artykuł 10),

- ustanowienie zasady, zgodnie z którą do wniosku załącza się jego uwierzytelnione tłumaczenie na język Strony wezwanej, chyba że używa się dwujęzycznych wzorów wniosku uzgodnionych pomiędzy Stronami (Artykuł 11). Takie dwujęzyczne wzory wniosków są używane w obrocie prawnym z RFN już od kilku lat,
- zasady ponoszenia kosztów powstałych w wyniku przekazywania przedmiotów w celu ich wydania osobie uprawnionej oraz przekazywania lub tranzytu osób pozbawionych wolności, jak również kosztów kontroli i utrwalania przekazu informacji przy użyciu sieci telekomunikacyjnej (Artykuł 12),
- rozwinięcie i sprecyzowanie obowiązków wynikających z przekazania zawiadomień o przestępstwie oraz zasad postępowania w sprawach o czyny naruszające przepisy o ruchu drogowym, a także następstw przejścia ścigania karnego (Artykuł 13),
- określenie terminów wymiany informacji o skazaniach – co najmniej raz na kwartał (Artykuł 14),
- obowiązek informacji drugiej Strony o prawomocnym orzeczeniu zakazu prowadzenia pojazdów wydanym wobec obywatela tej Strony (Artykuł 15),
- zasady wykonywania wniosków o zarządzenie kontroli i utrwalenie przekazu informacji (Artykuł 16). Wykonanie takiego wniosku ograniczone zostało tylko do czynności związanych z przekazem informacji w sieci telekomunikacyjnej i tylko w ramach toczącego się postępowania karnego; wyłączona jest natomiast pomoc prawna w tej postaci w ramach „czynności operacyjnych”,
- określenie możliwości tworzenia i funkcjonowania wspólnych grup koordynujących postępowania przygotowawcze prowadzone na terytorium jednej lub obu Stron lub delegowania własnych specjalistów w celu wsparcia postępowania przygotowawczego prowadzonego na terytorium drugiej Strony (Artykuł 17),
- wprowadzenie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, w tym określenie definicji danych osobowych (Artykuł 18), określenie celów, do realizacji których jedna z Umawiających się Stron może korzystać z danych

osobowych przekazanych przez drugą Stronę (Artykuł 19) oraz określenie dodatkowych (poza wynikającymi z przepisów prawa wewnętrznego każdej ze Stron) warunków dotyczących przekazywania i korzystania z danych (Artykuł 20 i 21),

- określenie zasad przekazywania informacji objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy (Artykuł 22),
- zrównanie statusu prawnego funkcjonariuszy jednej Strony, podejmujących działania na terytorium drugiej Strony, z funkcjonariuszami tej Strony (Artykuł 23),
- określenie zasad odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z działalnością funkcjonariuszy jednej Strony na terytorium drugiej Strony powstałych przy wykonywaniu zadań związanych z wykonywaniem Umowy (Artykuł 24).

3. Wejście w życie Umowy nie pociągnie za sobą zwiększenia wydatków państwa. Umowa nie wprowadza istotnych odstępstw od generalnej zasady wyrażonej w art. 20 Konwencji Europejskiej, że wykonanie wniosku o udzielenie pomocy prawnej nie rodzi obowiązku zwrotu kosztów. Jedynie w art. 12 ust. 1 nakłada się na Stronę wzywającą obowiązek zwrotu kosztów powstałych w związku z przekazaniem przez Stronę wezwaną przedmiotów lub tymczasowym przekazaniem osób pozbawionych wolności. Z uwagi na sporadyczne przypadki występowania z takiego rodzaju wnioskami o pomoc prawną, należy uznać że wejście w życie Umowy nie spowoduje zwiększonych obciążeń finansowych Skarbu Państwa w stosunku do ponoszonych obecnie. Obowiązek zwrotu kosztów przewiduje także przepis ustępu 2 art. 12, który dotyczy zwrotu kosztów kontroli i utrwalania przekazu informacji przy użyciu sieci telekomunikacyjnej. Wysokość wydatków ponoszonych przez Skarb Państwa będzie uzależniona od ilości wniosków i stopnia ich złożoności technicznej.

Również postanowienia art. 5 ust. 1 dotyczące bezpośredniego doręczania pism i orzeczeń sądowych drogą pocztową nie powinny pociągnąć za sobą obciążenia Skarbu Państwa. Obecnie bowiem pisma i orzeczenia sądowe są również przesyłane drogą pocztową, jednak za pośrednictwem organów sądowych. Po

wejściu w życie Umowy pisma i orzeczenia sądowe będą mogły być przesyłane bezpośrednio do adresata, z pominięciem organów sądowych.

W związku z pracami nad przedmiotową Umową istnieje konieczność ponownego podjęcia przez Radę Ministrów uchwały wyrażającej zgodę na podpisanie Umowy. Rada Ministrów wydała już bowiem w dniu 22 czerwca 2001 r. uchwałę nr 76/2001 wyrażającą zgodę na podpisanie przedmiotowej Umowy. Konieczność podjęcia przez Radę Ministrów nowej uchwały w tej samej sprawie spowodowana została dodatkowymi uwagami zgłoszonymi przez stronę niemiecką, już po wydaniu tej uchwały, co skutkowało koniecznością przeprowadzenia dodatkowej rundy negocjacji.

Umowa zawiera przepisy samowykonalne i będzie mogła być stosowana bezpośrednio, mając pierwszeństwo przed ustawą – Kodeks postępowania karnego. Dlatego też nie będzie zachodzić konieczność zmiany prawa wewnętrznego (art. 91 ust. 1 i 2 Konstytucji).

Ratyfikacja umowy nastąpi w trybie art. 89 ust. 1 punkt 2 i 5 Konstytucji z uwagi na to, że dotyczy wolności, praw i obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji (m.in. art. 31, art. 36, art. 41, art. 42, art. 45, art. 46, art. 51, art. 52) oraz spraw uregulowanych w ustawie – Kodeks postępowania karnego.

Umowa

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 roku

Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec,

zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

pragnąc uzupełnić w stosunkach między dwoma Umawiającymi się Stronami Europejską Konwencję o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 roku, w brzmieniu określonym przez Protokół Dodatkowy do Konwencji z dnia 17 marca 1978 roku, zwaną dalej Konwencją, oraz ułatwić stosowanie zawartych w niej zasad,

uzgodniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I

Uzupełnienie uregulowań Konwencji

Artykuł 1 (do artykułu 1 Konwencji)

Pomoc prawna jest udzielana także w postępowaniach w sprawach o czyny, których ściganie należy w chwili wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej do właściwości organów sądowych wzywającej Umawiającej się Strony i należałoby na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony do właściwości organów sądowych lub administracyjnych.

Artykuł 2 (do artykułu 1 Konwencji)

Konwencję i niniejszą Umowę stosuje się także:

- 1) w sprawach o ułaskawienie, -
- 2) w sprawach o prawo do odszkodowania za niesłuszne pozbawienie wolności, niesłuszne skazanie lub o naprawienie innych szkód powstałych w postępowaniu karnym, o ile nie należy stosować postanowień innych umów międzynarodowych.

Artykuł 3 (do artykułów 3 i 5 Konwencji)

1. Pomocy prawnej w formie przeszukania lub zabezpieczenia i przekazania przedmiotów udziela się tylko wtedy, jeżeli czyn stanowiący podstawę wniosku podlega karze zgodnie z prawem obu Umawiających się Stron. Do takiego wniosku załącza się oryginał lub poświadczony odpis:

1) postanowienia wydanego przez właściwy organ wzywającej Umawiającej się Strony, na mocy którego przedmioty podlegają urzędowemu przechowaniu, także wbrew woli faktycznego posiadacza, lub

2) oświadczenia takiego organu z którego wynika, że przedmioty mogłyby podlegać urzędowemu przechowaniu, także wbrew woli faktycznego posiadacza, gdyby przedmioty te znajdowały się na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony.

2. Poza przedmiotami wymienionymi w artykule 3 ustęp 1 Konwencji będą przekazywane w celu wydania osobie uprawnionej także przedmioty pochodzące z przestępstwa lub uzyskane w zamian tych przedmiotów, jeżeli:

1) przedmioty nie są potrzebne na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony w postępowaniu karnym,

2) osoby trzecie nie zgłaszają do nich praw,

3) przekazaniu nie sprzeciwia się orzeczenie sądu lub prokuratora.

Nie jest wymagane przedstawienie postanowienia lub oświadczenia, o których mowa w ustępie 1 zdanie 2.

3. Przedstawienie postanowienia lub oświadczenia, o których mowa w ustępie 1 zdanie 2, nie jest wymagane także wówczas, jeżeli wnosi się o przekazanie dokumentów, włącznie z aktami lub ich kopiami, które znajdują się w posiadaniu organów wezwanej Umawiającej się Strony lub dobrowolnie przekazanych do ich dyspozycji przez osoby trzecie. Tego rodzaju wnioski będą traktowane jak wnioski o udzielenie informacji.

4. Prawa wezwanej Umawiającej się Strony i osób trzecich do przedmiotów i dokumentów, włącznie z aktami, które przekazywane są wzywającej Umawiającej się Stronie, pozostają nienaruszone.

5. Jeżeli wezwana Umawiająca się Strona zrzekła się zwrotu przedmiotów, to wówczas przy ich przekazywaniu nie będzie korzystała z prawa zatrzymania lub zajęcia tych przedmiotów stosownie do przepisów prawa celnego lub podatkowego, chyba że samego pokrzywdzonego w wyniku przestępstwa właściciela tych przedmiotów obciążają takie opłaty.

6. Przy zachowaniu warunków przewidzianych w ustępach 1 i 4 przedmioty mogą być przekazywane także w celu zabezpieczenia wykonania orzeczenia o konfiskacie lub przepadku mienia na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony.

Artykuł 4 **(do artykułu 4 Konwencji)**

Zezwala się przedstawicielom organów uczestniczącym w postępowaniu karnym i innym osobom uczestniczącym w postępowaniu oraz ich pełnomocnikom, z zastrzeżeniem artykułu 2 Konwencji, na wniosek wzywającej Umawiającej się Strony na obecność przy podejmowaniu czynności pomocy prawnej na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony. Mogą oni wnosić o zadanie uzupełniających pytań lub o zastosowanie środków. Do tych osób ma zastosowanie ochrona przewidziana w artykule 12 Konwencji.

Artykuł 5 **(do artykułu 7 Konwencji)**

1. Pisma wymienione w artykule 7 ustęp 1 Konwencji mogą być doręczane bezpośrednio drogą pocztową listami poleconymi za potwierdzeniem odbioru. Nie dotyczy to wypadku, gdy Umawiająca się Strona, na której terytorium powinno nastąpić doręczenie, mogłaby na podstawie Konwencji odmówić wykonania wniosku o doręczenie pism.

2. Doręczenie na podstawie ustępu 1 zdanie 1 jest równoznaczne pod względem skutków prawnych z doręczeniem przez organy sądowe Umawiającej się Strony, na której terytorium nastąpiło doręczenie.

3. Ustęp 1 zdanie 1 nie stanowi przeszkody aby wzywająca Umawiająca się Strona mogła przekazać wniosek o doręczenie pism do organów sądowych drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli w danym wypadku uzna to za konieczne.

Artykuł 6 (do artykułu 10 Konwencji)

Artykuł 10 ustępy 2 i 3 Konwencji stosuje się we wszystkich wypadkach wezwania świadka lub biegłego. Z wnioskiem o przyznanie zaliczki może wystąpić także świadek lub biegły.

Artykuł 7 (do artykułu 11 i 12 Konwencji)

1. Jeżeli wezwana Umawiająca się Strona wyrazi zgodę na obecność przy podejmowaniu czynności pomocy prawnej osoby pozbawionej wolności na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony, to zobowiązana jest ona do przetrzymywania tej osoby w areszcie przez cały czas jej pobytu na swym terytorium, a po zakończeniu czynności pomocy prawnej - do niezwłocznego przekazania jej z powrotem wzywającej Umawiającej się Stronie, o ile nie żąda ona jej zwolnienia.

2. Przekazanie na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony na podstawie ustępu 1 może nastąpić jedynie za zgodą zainteresowanej osoby. Nie dotyczy to wypadków, gdy osoba taka jest oskarżona w postępowaniu,

do którego odnosi się wniosek o udzielenie pomocy prawnej i gdy obecność tej osoby jest niezbędna do podjęcia czynności pomocy prawnej.

3. Jeżeli państwo trzecie wyrazi zgodę na obecność przy podejmowaniu czynności pomocy prawnej osoby pozbawionej wolności na terytorium jednej z Umawiających się Stron, to do tranzytu tej osoby przez terytorium drugiej Umawiającej się Strony stosuje się odpowiednio artykuł 11 ustępy 2 i 3 Konwencji.

4. W wypadkach wymienionych w ustępach 1 i 3 stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 12 Konwencji.

Artykuł 8 **(do artykułu 13 Konwencji)**

1. Wezwana Umawiająca się Strona przekazuje dokumenty i informacje wymienione w artykule 13 ustęp 1 Konwencji także wówczas, jeżeli występują o nie, dla potrzeb spraw karnych, organy policji drugiej Umawiającej się Strony - w takim zakresie, w jakim organy policji wezwanej Umawiającej się Strony mogłyby otrzymywać je w podobnych wypadkach.

2. Dla potrzeb nie dotyczących spraw karnych wezwana Umawiająca się Strona przekazuje takie dokumenty i informacje na wniosek organów drugiej Umawiającej się Strony w takim zakresie, w jakim organy wezwanej Umawiającej się Strony mogłyby otrzymywać je w podobnych wypadkach.

Artykuł 9

(do artykułu 14 Konwencji)

We wniosku o doręczenie oznacza się przy danych o przedmiocie i podstawie wniosku także rodzaj pisma, jakie ma być doręczone oraz pozycję adresata w postępowaniu.

Artykuł 10

(do artykułu 15 Konwencji)

1. Jeżeli Umowa niniejsza nie stanowi inaczej, organy sądowe obu Umawiających się Stron porozumiewają się bezpośrednio. Nie wyłącza to możliwości pośrednictwa Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości lub ministerstw sprawiedliwości krajów związkowych Republiki Federalnej Niemiec z drugiej strony.

2. Wnioski o przekazanie lub tranzyt osób pozbawionych wolności przekazywane są za pośrednictwem Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości lub ministerstw sprawiedliwości krajów związkowych Republiki Federalnej Niemiec z drugiej strony. W pilnych wypadkach dopuszczalny jest bezpośredni tryb porozumiewania się pomiędzy organami sądowymi obu Umawiających się Stron.

3. Wnioski o przekazanie informacji lub dokumentów z rejestru skazanych dla potrzeb spraw karnych przekazywane są do Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i do Federalnego Centralnego Rejestru Karnego Republiki Federalnej Niemiec z drugiej strony. Wnioski na podstawie artykułu 8 niniejszej Umowy mogą

być przekazywane bezpośrednio przez organy wymienione w tym przepisie do organów wymienionych w zdaniu 1 niniejszego ustępu.

4. W celu realizacji i ułatwienia porozumiewania się w zakresie pomocy prawnej Umawiające się Strony prześlą sobie wzajemnie wykazy miejscowości lub inne stosowne wykazy, z których wynikać będzie właściwość miejscowa poszczególnych organów sądowych.

Artykuł 11 **(do artykułu 16 Konwencji)**

1. Do wniosku załącza się jego uwierzytelnione tłumaczenie na język wezwanej Umawiającej się Strony, chyba że używa się dwujęzycznych wzorów wniosku uzgodnionych pomiędzy Umawiającymi się Stronami. Poświadczenie zgodności podpisu tłumacza nie jest wymagane.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów dołączonych do wniosku. -

3. Nie wymaga się dołączenia tłumaczenia pism podlegających doręczeniu, jeżeli odbiorca zna język, w którym pisma te są sporządzone.

4. Nie wymaga się tłumaczenia na język drugiej Umawiającej się Strony pism podlegających doręczeniu w wypadkach przewidzianych w artykule 5 ustęp 1 niniejszej Umowy. Jeżeli istnieją jednak podstawy do przyjęcia, że odbiorca nie zna języka, w którym sporządzone są pisma, należy te pisma lub przynajmniej ich istotne treści przetłumaczyć na język Umawiającej się Strony, na której terytorium przebywa odbiorca. Jeżeli organowi, który sporządził pisma podlegające doręczeniu jest wiadome, że odbiorca zna jedynie inny język, pisma lub przynajmniej ich istotne treści należy przetłumaczyć na ten inny język.

Artykuł 12
(do artykułu 20 Konwencji)

1. Koszty powstałe w wyniku przekazania przedmiotów w celu wydania ich osobie uprawnionej (artykuł 3 ustęp 2 niniejszej Umowy) i w wyniku przekazania lub tranzytu osób pozbawionych wolności (artykuł 7 niniejszej Umowy) zwracane są przez wzywającą Umawiającą się Stronę.

2. Wezwana Umawiająca się Strona może żądać zwrotu kosztów kontroli i utrwalania informacji w telekomunikacji. W takim wypadku powiadamia ona niezwłocznie wzywającą Umawiającą się Stronę o przewidywanych kosztach. W razie zakończenia kontroli na podstawie artykułu 16 ustęp 3 niniejszej Umowy, wzywająca Umawiająca się Strona jest zobowiązana do poniesienia powstałych już kosztów.

Artykuł 13
(do artykułu 21 Konwencji)

1. Przesyłanie wniosków i wymiana pism na podstawie artykułu 21 Konwencji następuje w trybie przewidzianym w artykule 10 ustęp 1 niniejszej Umowy.

2. Na podstawie wniosku przekazanego stosownie do artykułu 21 Konwencji właściwe organy wezwanej Umawiającej się Strony wszczynają postępowanie karne lub administracyjne według prawa wewnętrznego.

3. Jeżeli przy ocenie stanu faktycznego należy na podstawie ustępu 2 uwzględnić przepisy o ruchu drogowym, wówczas za podstawę przyjmuje się przepisy o ruchu drogowym obowiązujące w miejscu zdarzenia.

4. Wniosek o ściganie lub inne oświadczenie niezbędne do wszczęcia postępowania karnego na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony są również skuteczne na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony;

wniosek o ściganie lub inne oświadczenie - niezbędne tylko według prawa wezwanej Umawiającej się Strony mogą być przekazane dodatkowo w terminie dwu miesięcy od chwili nadejścia zawiadomienia do właściwego do ścigania karnego organu wezwanej Umawiającej się Strony.

5. Wniosek powinien zawierać opis stanu faktycznego oraz możliwie dokładne dane dotyczące osoby podejrzanej, jej obywatelstwa, miejsca zamieszkania lub pobytu. Do wniosku dołącza się:

- 1) oryginał lub uwierzytelniony odpis akt karnych oraz wchodzące w rachubę dowody rzeczowe,
- 2) tekst przepisów odnoszących się do czynu i kary, mających zastosowanie w miejscu popełnienia czynu,
- 3) w wypadkach czynów naruszających przepisy o ruchu drogowym ponadto - tekst przepisów o ruchu drogowym mających zastosowanie w miejscu popełnienia czynu,
- 4) tłumaczenie na język wezwanej Umawiającej się Strony wniosku, opisu stanu faktycznego i tekstów wymienionych w punktach 2 i 3.

6. Oryginał akt oraz dowody rzeczowe, o których mowa w ustępie 5 punkt 1, zostaną zwrócone wzywającej Umawiającej się Stronie możliwie jak najszybciej chyba, że zrzekła się ona ich zwrotu. Ewentualne prawa wezwanej Umawiającej się Strony lub osób trzecich do przekazanych przedmiotów pozostają nienaruszone.

7. Po wszczęciu postępowania karnego na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony organy wzywającej Umawiającej się Strony nie podejmują dalszych środków ścigania lub wykonania orzeczenia wobec osoby ściganej z powodu tego samego czynu. Mogą one jednak kontynuować ściganie lub wykonanie kary albo podjąć je ponownie, jeżeli:

- 1) okaże się, że właściwy organ wezwanej Umawiającej się Strony nie może doprowadzić do końca postępowania karnego, w szczególności z

powodu uchylania się osoby ściganej przed ściganiem karnym lub przed postępowaniem wykonawczym na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony lub że wprowadzie zakończył on postępowanie karne, ale nie wydał orzeczenia w sprawie przestępstwa będącego podstawą wniosku,

2) przed wydaniem na terytorium wezwanej Umawiającej Strony nakazu karnego, przed rozpoczęciem rozprawy głównej w pierwszej instancji lub przed wydaniem orzeczenia w postępowaniu administracyjnym organ wzywający wycofał swój wniosek z powodów, o których dowiedział się po wystąpieniu z wnioskiem.

8. Każda czynność postępowania karnego podjęta na terytorium jednej z Umawiających się Stron stosownie do obowiązujących tam przepisów i każda czynność przerywająca bieg przedawnienia ma takie samo znaczenie na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, tak jak gdyby była prawnie skutecznie podjęta na terytorium tej Strony.

9. Wzywająca Umawiająca się Strona będzie możliwie jak najszybciej powiadomiona o czynnościach podjętych na podstawie wniosku oraz w wypadkach, o których mowa w ustępie 7. Po zakończeniu postępowania przesłane zostanie również orzeczenie kończące postępowanie lub jego uwierzytelniony odpis.

10. Koszty powstałe w wyniku stosowania artykułu 21 Konwencji i niniejszego artykułu nie podlegają zwrotowi.

Artykuł 14 **(do artykułu 22 Konwencji)**

Informacje z rejestru skazanych są wymieniane co najmniej raz na kwartał pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości Rzeczypospolitej

Polskiej a Federalnym Centralnym Rejestrem Karnym Republiki Federalnej Niemiec.

Artykuł 15 **(do artykułu 22 Konwencji)**

Organy obu Umawiających się Stron informują się wzajemnie o tym, że sąd jednej Umawiającej się Strony orzekł prawomocnie zakaz prowadzenia pojazdów na terytorium tej Umawiającej się Strony przez obywatela drugiej Umawiającej się Strony, którego prawo jazdy zostało wydane na terytorium drugiej Umawiającej się Strony. Takie zawiadomienia będą przekazywane przez właściwe organy sądowe jednej Umawiającej się Strony do właściwych organów administracyjnych drugiej Umawiającej się Strony. Takimi organami administracyjnymi są: w Rzeczypospolitej Polskiej – Ministerstwo Infrastruktury, a w Republice Federalnej Niemiec – Federalny Urząd do Spraw Ruchu Pojazdów Mechanicznych.

ROZDZIAŁ II

Szczególne formy współpracy

Artykuł 16

Kontrola i utrwalanie informacji w telekomunikacji

1. Konwencja i niniejsza Umowa mają odpowiednie zastosowanie do wniosków o zarządzenie kontroli i utrwalenie informacji w telekomunikacji.

2. Wnioski, o jakich mowa w ustępie 1, są wykonywane tylko wówczas, jeżeli:

- 1) zostanie przedstawione zarządzenie kontroli i utrwalania informacji w telekomunikacji wydane przez właściwy sąd wzywającej Umawiającej się Strony,
- 2) zarządzenie kontroli i utrwalania informacji w telekomunikacji mogłoby nastąpić również na podstawie prawa wezwanej Umawiającej się Strony, gdyby przestępstwo będące podstawą wniosku było ścigane na terytorium tej Strony, i
- 3) osoba, której dotyczy wnioski, lub urządzenie telekomunikacyjne przy korzystaniu z którego jest używany podlegający kontroli kod dostępu tej osoby:
  - a) znajduje się na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony, lub
  - b) znajduje się na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony, a do przeprowadzenia kontroli i utrwalenia informacji w telekomunikacji potrzebna jest techniczna pomoc wezwanej Umawiającej się Strony, lub
  - c) znajduje się na terytorium państwa trzeciego, a do przeprowadzenia kontroli i utrwalenia informacji w telekomunikacji wzywająca Umawiająca się Strona potrzebuje technicznej pomocy wezwanej Umawiającej się Strony, jeżeli państwo trzecie wyraziło zgodę na przeprowadzenie kontroli i utrwalenie informacji w telekomunikacji.

3. Jeżeli wezwana Umawiająca się Strona żąda na podstawie artykułu 12 ustęp 2 zdania 1 i 2 niniejszej Umowy zwrotu kosztów kontroli i utrwalania informacji w telekomunikacji, to kontrola taka może być zakończona, jeżeli wzywająca Umawiająca się Strona odmawia ponoszenia kosztów lub jeżeli w terminie ustalonym przez wezwaną Umawiającą się Stronę nie zobowiąże się do zwrotu tych kosztów.

4. Informacje dotyczące osób, uzyskane przy zastosowaniu środka na podstawie ustępu 1, mogą być wykorzystane w innym postępowaniu karnym tylko za zgodą wezwanej Umawiającej się Strony. Wezwana Umawiająca się Strona udziela takiej zgody, jeżeli zarządzenie takiego środka byłoby możliwe zgodnie z jej prawem również w odniesieniu do przestępstwa będącego podstawą postępowania.

5. Materiały otrzymane przez wzywającą Umawiającą się Stronę podlegają zniszczeniu, gdy tylko przestaną być potrzebne dla postępowania karnego, w tym także dla postępowania o którym mowa w ustępie 4 zdanie 1.

6. Jeżeli prawo wezwanej Umawiającej się Strony przewiduje zawiadomienie osoby, której kontrola dotyczy, to wzywająca Umawiająca się Strona powiadamia wezwaną Umawiającą się Stronę o tym, kiedy takie zawiadomienie może nastąpić bez uszczerbku dla ważnych interesów.

7. Postanowienia ustępów 1, 2, (pkt 1 i 2), 4, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do wniosków o przekazanie materiałów uzyskanych w wyniku zastosowania kontroli i utrwalenia informacji w telekomunikacji w postępowaniu karnym prowadzonym na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony.

Artykuł 17

Współpraca w postępowaniach przygotowawczych

1. W postępowaniach przygotowawczych w sprawach o przestępstwa naruszające interesy obu Umawiających się Stron, możliwe jest za wzajemnym porozumieniem utworzenie grupy koordynacyjnej składającej się z funkcjonariuszy obu Umawiających się Stron. Grupa taka ma na celu synchronizację i wspieranie postępowań przygotowawczych prowadzonych na terytorium jednej lub obu Umawiających się Stron.

2. Jeżeli w postępowaniu przygotowawczym konieczna jest szczególna wiedza specjalistyczna, to wówczas jedna Umawiająca się Strona może na wniosek drugiej Umawiającej się Strony delegować własnych specjalistów w celu wsparcia postępowania przygotowawczego.

3. Grupy wymienione w ustępach 1 i 2 działają na następujących warunkach:

- 1) grupy tworzy się tylko w określonym celu i na czas ograniczony,
- 2) funkcjonariuszy uczestniczących w grupie obowiązuje prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium grupa ma działać,
- 3) członkostwo w grupie nie uprawnia uczestniczących w niej funkcjonariuszy do dokonywania zatrzymań, przeszukiwań, przesłuchań lub podejmowania innych środków, które naruszałyby w podobny sposób prawa osób na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Rozdział III

Ochrona danych osobowych

Artykuł 18

Definicja

Dane osobowe, zwane dalej danymi, oznaczają każdą informację o określonej lub możliwej do określenia osobie fizycznej.

Artykuł 19

Określenie celu korzystania z danych

1. Korzystanie z danych przekazanych na podstawie Konwencji lub niniejszej Umowy jest dopuszczalne jedynie w celu określonym w Konwencji lub Umowie, dla którego dane te są przekazywane, i na warunkach określonych w konkretnym wypadku przez organ przekazujący te dane. Ponadto korzystanie z tych danych jest dopuszczalne:

- 1) w celu, w jakim te dane mogłyby być również przekazane na podstawie Konwencji lub niniejszej Umowy,
- 2) w celu ścigania przestępstw,
- 3) w celu zapobiegania poważnym przestępstwom,
- 4) w postępowaniu sądowym i postępowaniu administracyjnym, które jest związane z celami wymienionymi w zdaniu 1 i zdaniu 2 punkt 1, 2 i 3 oraz
- 5) w celu ochrony przed poważnymi zagrożeniami bezpieczeństwa publicznego.

2. Korzystanie z danych do celów innych jest dopuszczalne tylko po uprzednim wyrażeniu zgody tej Umawiającej się Strony, która przekazała te dane.

Artykuł 20

Postanowienia dodatkowe

Oprócz przepisów prawnych obowiązujących każdą z Umawiających się Stron, obowiązują dodatkowo następujące postanowienia:

- 1) organ przyjmujący informuje na wniosek organ przekazujący o tym, jak wykorzystał przekazane dane oraz o uzyskanych w ten sposób wynikach,

- 2) organ przekazujący jest zobowiązany do zwracania uwagi na prawdziwość przekazywanych danych oraz na potrzebę i współmierność ich przekazania do zamierzonego celu. Należy przy tym przestrzegać zakazów przekazywania danych obowiązujących w prawie wewnętrznym danej Umawiającej się Strony. Jeżeli okaże się, że przekazano dane błędne lub takie, których nie wolno było przekazywać, należy o tym niezwłocznie powiadomić organ przyjmujący. Organ ten jest zobowiązany poprawić lub zniszczyć te dane,
- 3) osobę zainteresowaną należy poinformować na jej wniosek o zgromadzonych o niej danych, o przewidywanym celu ich wykorzystania oraz o celu gromadzenia danych. Nie ma obowiązku udzielania informacji, jeżeli z porównania interesów wynika, że interes publiczny przemawiający za nieinformowaniem przeważa nad interesem osoby, której informacje dotyczą. Poza tym uprawnienie zainteresowanego do uzyskania informacji na temat posiadanych o nim danych reguluje prawo wewnętrzne tej Umawiającej się Strony, na której terytorium złożono wniosek o informację,
- 4) jeżeli prawo wewnętrzne mające zastosowanie wobec organu przekazującego, przewiduje szczególne terminy usunięcia przekazanych danych, organ przekazujący zwraca uwagę na ten fakt organowi przyjmującemu. Niezależnie od tych terminów przekazane dane należy usunąć, gdy tylko przestaną być potrzebne dla celu, o których mowa w artykule 19 lub gdy okaże się, że dotyczą osób trzecich nie mających związku ze sprawą,
- 5) organ przekazujący i organ przyjmujący są zobowiązane do utrwalenia we właściwy sposób faktu przekazania i odbioru danych,

- 6) zarówno organ przekazujący jak i organ przyjmujący są zobowiązane do skutecznej ochrony przekazanych danych przed dostępem do nich osób do tego nieuprawnionych, nieuprawnionymi zmianami i nieuprawnionym ich ujawnieniem,
- 7) jeżeli jakakolwiek osoba zostanie bezprawnie poszkodowana na skutek przekazywania danych na podstawie Konwencji lub niniejszej Umowy, to za szkodę odpowiada organ przyjmujący zgodnie z przepisami swego prawa wewnętrznego. W stosunku do poszkodowanego organ ten nie może w celu uwolnienia się od odpowiedzialności powoływać się na to, że szkoda spowodowana została przez organ przekazujący. Jeżeli organ przyjmujący wypłacił odszkodowanie za szkodę spowodowaną wykorzystaniem przekazanych błędnie danych, to organ przekazujący zwraca organowi przyjmującemu całą kwotę wypłaconego odszkodowania.

Artykuł 21

Przetwarzanie danych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony

1. Przepisy niniejszego rozdziału obowiązują również w odniesieniu do danych uzyskanych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w ramach czynności transgranicznych. Należy wówczas przestrzegać szczególnych warunków określonych przez wezwaną Umawiającą się Stronę w związku z konkretną czynnością transgraniczną.

2. Funkcjonariuszom działającym na terytorium drugiej Umawiającej się Strony wolno udostępnić urzędowe zbiory danych osobowych tylko pod zwierzchnictwem funkcjonariusza tej Umawiającej się Strony.

Rozdział IV

Postanowienia ogólne i końcowe

Artykuł 22

Ochrona tajemnicy

Jeżeli na podstawie Konwencji lub niniejszej Umowy mają być przekazane dane, które według prawa przekazującej Umawiającej się Strony podlegają obowiązkowi zachowania tajemnicy i zostały w ten sposób oznaczone, przekazanie tych danych może zostać uzależnione od zapewnienia przestrzegania tego obowiązku przez Stronę otrzymującą.

Artykuł 23

Status prawny funkcjonariuszy w zakresie prawa karnego

Funkcjonariusze jednej Umawiającej się Strony, którzy zgodnie z niniejszą Umową podejmują działania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, są, w odniesieniu do przestępstw popełnionych przez nich lub wobec nich, zrównani z funkcjonariuszami drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 24

Odpowiedzialność w zakresie prawa cywilnego

1. Umawiające się Strony zrzekają się wzajemnie wszelkich roszczeń odszkodowawczych z powodu utraty lub uszkodzenia wartości majątkowych należących do nich lub do organów administracyjnych, jeżeli

szkoda ta została wyrządzona przez funkcjonariusza przy wykonywaniu zadań związanych z wykonywaniem niniejszej Umowy.

2. Umawiające się Strony zrzekają się wzajemnie wszelkich roszczeń odszkodowawczych z powodu uszkodzenia ciała lub śmierci funkcjonariusza, jeżeli szkoda ta nastąpiła przy wykonywaniu zadań związanych z wykonywaniem niniejszej Umowy. Nie narusza to roszczeń odszkodowawczych funkcjonariusza lub w wypadku jego śmierci – osób uprawnionych.

3. Jeżeli funkcjonariusz jednej z Umawiających się Stron przy wykonywaniu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony zadań związanych z wykonywaniem niniejszej Umowy wyrządzi szkodę osobie trzeciej, to odpowiedzialność za tę szkodę ponosi Umawiająca się Strona, na której terytorium szkoda ta powstała – na podstawie przepisów prawnych jakie miałyby zastosowanie w wypadku wyrządzenia szkody przez własnego właściwego funkcjonariusza.

4. Umawiająca się Strona, której funkcjonariusz wyrządził szkodę na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zwraca drugiej Umawiającej się Stronie całą kwotę odszkodowania wypłaconego poszkodowanemu lub jego spadkobiercom.

5. Właściwe organy Umawiających się Stron ściśle współpracują ze sobą w celu ułatwienia załatwiania roszczeń odszkodowawczych. W szczególności dokonują one wzajemnej wymiany wszystkich dostępnych im informacji o szkodach w rozumieniu niniejszego artykułu i okolicznościach ich powstania.

6. Przepisów ustępów 1 i 2 nie stosuje się w wypadku szkody spowodowanej umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Artykuł 25

Zmiana organów

1. Umawiające się Strony notyfikują sobie wzajemnie informacje o zmianach nazw lub właściwości organów wymienionych w niniejszej Umowie.

2. Noty, o których mowa w ustępie 1, podlegają urzędowemu ogłoszeniu przez Umawiające się Strony.

Artykuł 26

Spotkania przedstawicieli Umawiających się Stron

Ministerstwo Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej i Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Federalnej Niemiec będą bezpośrednio uzgadniać, w razie potrzeby, spotkania swoich przedstawicieli w celu zapewnienia jednolitego wykonywania Konwencji i niniejszej Umowy oraz w celu usuwania trudności mogących pojawić się podczas ich wykonywania. Jeżeli omawiane sprawy objęte będą właściwością innych organów, wówczas będą one zapraszane do uczestniczenia w spotkaniach.

Artykuł 27

Wypowiedzenie Konwencji

Jeżeli jedna z Umawiających się Stron wypowie Konwencję, to wypowiedzenie staje się skuteczne w stosunkach między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec po upływie dwóch lat od daty

otrzymania przez Sekretarza Generalnego Rady Europy notyfikacji o wypowiedzeniu.

Artykuł 28

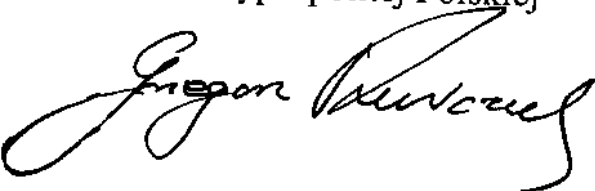
Wejście w życie i wygaśnięcie Umowy

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji. Wejdzie ona w życie po upływie miesiąca od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.
2. Umowa niniejsza może być wypowiedziana na piśmie w każdym czasie. W takim wypadku Umowa utraci moc po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania notyfikacji o wypowiedzeniu. Umowa utraci moc także bez szczególnego jej wypowiedzenia w chwili, w której Konwencja utraci moc pomiędzy Umawiającymi się Stronami.

Sporządzono w Berlinie..... dnia 17 lipca 2003 r., w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym oba teksty posiadają jednakową moc.

W imieniu

Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu

Republiki Federalnej Niemiec

Vertrag
zwischen
der Republik Polen
und
der Bundesrepublik Deutschland
über die Ergänzung des
-
Europäischen Übereinkommens
vom 20. April 1959
über die Rechtshilfe in Strafsachen
und die Erleichterung seiner Anwendung

Die Republik Polen
und
die Bundesrepublik Deutschland

(im Folgenden als "Vertragsparteien" bezeichnet) -

in dem Wunsch, das Europäische Übereinkommen über die Rechtshilfe in Strafsachen vom 20. April 1959 in der Fassung des Zusatzprotokolls vom 17. März 1978 - im Folgenden als Übereinkommen bezeichnet - im Verhältnis zwischen den beiden Vertragsparteien zu ergänzen und die Anwendung der darin enthaltenen Grundsätze zu erleichtern -

sind wie folgt übereingekommen:

Kapitel I

Ergänzung einzelner Regelungen des Übereinkommens

Artikel 1

(zu Artikel 1 des Übereinkommens)

Rechtshilfe wird auch für Verfahren wegen Handlungen geleistet, zu deren Verfolgung in dem Zeitpunkt, in dem um Rechtshilfe ersucht wird, die Justizbehörden der ersuchenden Vertragspartei zuständig sind und im

Hoheitsgebiet der ersuchten Vertragspartei die Justiz- oder Verwaltungsbehörden zuständig wären.

Artikel 2

(zu Artikel 1 des Übereinkommens)

Das Übereinkommen und dieser Vertrag werden auch angewendet:

1. in Gnadensachen;
2. in Verfahren über Ansprüche auf Entschädigung für ungerechtfertigte Freiheitsentziehung, für ungerechtfertigte Verurteilung oder andere durch ein Strafverfahren entstandene Nachteile, soweit nicht Bestimmungen anderer völkerrechtlicher Verträge anzuwenden sind.

Artikel 3

(zu den Artikeln 3 und 5 des Übereinkommens)

(1) Rechtshilfe in Form von Durchsuchungen, Beschlagnahme und Herausgabe von Gegenständen wird nur geleistet, wenn die dem Ersuchen zugrunde liegende Handlung nach dem Recht beider Vertragsparteien strafbar ist. Einem solchen Ersuchen wird beigelegt eine Ausfertigung oder beglaubigte Abschrift

1. einer Anordnung einer zuständigen Stelle der ersuchenden Vertragspartei, wonach die Gegenstände auch gegen den Willen des Gewahrsamsinhabers in amtliche Verwahrung zu nehmen sind, oder
2. einer Erklärung einer solchen Stelle, aus der hervorgeht, dass die Gegenstände auch gegen den Willen des Gewahrsamsinhabers in amtliche

Verwahrung genommen werden könnten, wenn sie sich auf dem Hoheitsgebiet der ersuchenden Vertragspartei befänden.

(2) Außer den in Artikel 3 Absatz 1 des Übereinkommens aufgeführten Gegenständen werden zum Zweck der Rückgabe an den Berechtigten auch die durch die Straftat erlangten Gegenstände oder das als Entgelt für solche Gegenstände Erlangte herausgegeben, sofern

1. die Gegenstände in der ersuchten Vertragspartei nicht für ein Strafverfahren benötigt werden,
2. nicht Dritte Rechte an ihnen geltend machen und
3. der Herausgabe keine staatsanwaltliche oder richterliche Entscheidung entgegensteht.

Der Vorlage einer Anordnung oder einer Erklärung im Sinne des Absatzes 1 Satz 2 bedarf es nicht.

(3) Der Vorlage einer Anordnung oder einer Erklärung im Sinne des Absatzes 1 Satz 2 bedarf es ferner nicht, wenn um die Übermittlung von Schriftstücken einschließlich Akten oder deren Mehrfertigungen ersucht wird, die sich im Gewahrsam der Behörden der ersuchten Vertragspartei befinden oder diesen von dritten Personen freiwillig zur Verfügung gestellt werden. Derartige Ersuchen werden wie Ersuchen um Erteilung von Auskünften behandelt.

(4) Rechte der ersuchten Vertragspartei und dritter Personen an Gegenständen und Schriftstücken einschließlich Akten, die an die ersuchende Vertragspartei übermittelt werden, bleiben unberührt.

(5) Ein Zollpfandrecht oder eine sonstige dingliche Haftung nach den Vorschriften des Zoll- oder Steuerrechts wird die ersuchte Vertragspartei bei der Übergabe von Gegenständen unter Verzicht auf deren Rückgabe nicht geltend machen, es sei denn, dass der durch die strafbare Handlung geschädigte Eigentümer der Gegenstände die Abgabe selbst schuldet.

(6) Unter den Voraussetzungen der Absätze 1 und 4 können Gegenstände auch zur Sicherung der Vollstreckung einer Einziehungs- oder Verfallsentscheidung im Hoheitsgebiet der ersuchenden Vertragspartei herausgegeben werden.

Artikel 4

(zu Artikel 4 des Übereinkommens)

Den Vertretern der am Strafverfahren beteiligten Behörden sowie den sonstigen Beteiligten und ihren Bevollmächtigten wird vorbehaltlich Artikel 2 des Übereinkommens auf Ersuchen der ersuchenden Vertragspartei die Anwesenheit bei der Vornahme von Rechtshilfehandlungen auf dem Hoheitsgebiet der ersuchten Vertragspartei gestattet. Sie können ergänzende Fragen oder Maßnahmen anregen. Auf diese Personen erstreckt sich der Schutz des Artikels 12 des Übereinkommens.

Artikel 5

(zu Artikel 7 des Übereinkommens)

(1) Die in Artikel 7 Absatz 1 des Übereinkommens erwähnten Schriftstücke können unmittelbar auf dem Postweg durch Einschreiben mit Rückschein zugestellt werden. Dies gilt nicht, wenn die Vertragspartei, auf deren Hoheitsgebiet

zugestellt werden soll, nach dem Übereinkommen die Erledigung eines Ersuchens um Zustellung der Schriftstücke verweigern könnte.

(2) Eine Zustellung nach Absatz 1 Satz 1 steht hinsichtlich ihrer Rechtswirkungen einer Zustellung durch die Justizbehörden der Vertragspartei, auf deren Hoheitsgebiet die Zustellung erfolgt, gleich.

(3) Unbeschadet des Absatzes 1 Satz 1 kann die ersuchende Vertragspartei ein Ersuchen um Zustellung von Schriftstücken an die Justizbehörden der anderen Vertragspartei richten, wenn sie dies im Einzelfall für erforderlich hält.

Artikel 6

(zu Artikel 10 des Übereinkommens)

Artikel 10 Absätze 2 und 3 des Übereinkommens finden auf alle Fälle der Vorladung eines Zeugen oder Sachverständigen Anwendung. Das Ersuchen um Gewährung eines Vorschusses kann auch von dem Zeugen oder Sachverständigen gestellt werden.

Artikel 7

(zu den Artikeln 11 und 12 des Übereinkommens)

(1) Gestattet die ersuchte Vertragspartei die Anwesenheit einer Person, der im Hoheitsgebiet der ersuchenden Vertragspartei die Freiheit entzogen ist, bei der Vornahme einer Rechtshilfehandlung, so hat sie die Person für die Dauer ihres Aufenthaltes in ihrem Hoheitsgebiet in Haft zu halten und sie nach Vornahme der Rechtshilfehandlung der ersuchenden Vertragspartei unverzüglich rückzuüberstellen, sofern diese nicht die Freilassung verlangt.

(2) Eine Überstellung ins Hoheitsgebiet der ersuchten Vertragspartei nach Absatz 1 kann nur mit Zustimmung der betroffenen Person erfolgen. Dies gilt nicht, wenn die Person in dem Verfahren, für das die Rechtshilfehandlung erbeten wird, beschuldigt ist und ihre Anwesenheit für die Vornahme der Rechtshilfehandlung unerlässlich ist.

(3) Gestattet ein dritter Staat die Anwesenheit einer Person, der im Hoheitsgebiet einer Vertragspartei die Freiheit entzogen ist, bei der Vornahme einer Rechtshilfehandlung, so gelten für die Beförderung dieser Person durch das Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei die Absätze 2 und 3 des Artikels 11 des Übereinkommens entsprechend.

(4) Die Bestimmungen des Artikels 12 des Übereinkommens sind auf die in den Absätzen 1 und 3 erwähnten Fälle entsprechend anzuwenden.

Artikel 8

(zu Artikel 13 des Übereinkommens)

(1) Die ersuchte Vertragspartei übermittelt die in Artikel 13 Absatz 1 des Übereinkommens genannten Unterlagen und Auskünfte auch dann, wenn sie von den Polizeibehörden der anderen Vertragspartei für eine Strafsache erbeten werden, und zwar in dem Umfang, in dem ihre Polizeibehörden sie in ähnlichen Fällen erhalten könnten.

(2) Für andere Zwecke als für eine Strafsache übermittelt die ersuchte Vertragspartei diese Unterlagen und Auskünfte auf Ersuchen der Behörden der anderen Vertragspartei in dem Umfang, in dem ihre Behörden sie in ähnlichen Fällen erhalten könnten.

Artikel 9

(zu Artikel 14 des Übereinkommens)

In Zustellungersuchen wird bei den Angaben über den Gegenstand und den Grund des Ersuchens auch die Art des zuzustellenden Schriftstücks sowie die Stellung des Empfängers im Verfahren bezeichnet.

Artikel 10

(zu Artikel 15 des Übereinkommens)

(1) Soweit dieser Vertrag nichts anderes bestimmt, findet der Rechtshilfeverkehr unmittelbar zwischen den Justizbehörden statt. Die Vermittlung durch das Justizministerium der Republik Polen einerseits und das Bundesministerium der Justiz oder die Justizministerien der Länder der Bundesrepublik Deutschland andererseits wird dadurch nicht ausgeschlossen.

(2) Ersuchen um Überstellung oder Durchbeförderung von Personen, denen die Freiheit entzogen ist, werden durch das Justizministerium der Republik Polen einerseits und durch das Bundesministerium der Justiz oder die Justizministerien der Länder der Bundesrepublik Deutschland andererseits übermittelt. In dringenden Fällen ist der unmittelbare Verkehr zwischen den Justizbehörden der beiden Vertragsparteien zulässig.

(3) Ersuchen um Übermittlung von Auskünften oder Unterlagen aus dem Strafregister zu strafrechtlichen Zwecken sind zu richten in der Republik Polen an das Justizministerium der Republik Polen und in der Bundesrepublik Deutschland an das Bundeszentralregister. Ersuchen nach Artikel 8 dieses Vertrages können von den dort genannten Behörden unmittelbar an die in Satz 1 dieses Absatzes genannten Behörden gerichtet werden.

(4) Zur Durchführung und Erleichterung des Rechtshilfeverkehrs stellen die Vertragsparteien einander Ortsbücher oder andere geeignete Verzeichnisse zur Verfügung, die den örtlichen Zuständigkeitsbereich der einzelnen Justizbehörden erkennen lassen.

Artikel 11

(zu Artikel 16 des Übereinkommens)

(1) Den Ersuchen ist eine beglaubigte Übersetzung in die Sprache der ersuchten Vertragspartei anzuschließen, es sei denn, es werden zweisprachige Formulare verwendet, die zwischen den Vertragsparteien vereinbart worden sind. Eine Beglaubigung der Unterschrift des Übersetzers ist nicht erforderlich.

(2) Absatz 1 gilt für beigefügte Schriftstücke entsprechend.

(3) Der Beifügung einer Übersetzung von zuzustellenden Schriftstücken bedarf es nicht, wenn der Zustellungsempfänger der Sprache kundig ist, in der das zuzustellende Schriftstück abgefasst wurde.

(4) In den Fällen des Artikels 5 Absatz 1 dieses Vertrages ist eine Übersetzung durch die Behörde, die den Zustellungsantrag stellt, nicht erforderlich. Liegen jedoch Anhaltspunkte vor, dass der Zustellungsempfänger der Sprache, in der die Schriftstücke abgefasst sind, unkundig ist, so sind diese oder zumindest deren wesentlicher Inhalt in die Sprache der Vertragspartei zu übersetzen, in deren Hoheitsgebiet sich der Empfänger aufhält. Wenn der Behörde, die die zuzustellenden Schriftstücke ausgestellt hat, bekannt ist, dass der Empfänger nur einer anderen Sprache kundig ist, sind die Schriftstücke oder zumindest deren wesentlicher Inhalt in diese andere Sprache zu übersetzen.

Artikel 12

(zu Artikel 20 des Übereinkommens)

(1) Die durch die Übermittlung von Gegenständen zum Zwecke der Aushändigung an den Berechtigten (Artikel 3 Absatz 2 dieses Vertrages) und durch die Überstellung oder Durchbeförderung von Personen, denen die Freiheit entzogen ist (Artikel 7 dieses Vertrages), entstandenen Kosten werden von der ersuchenden Vertragspartei erstattet.

(2) Die ersuchte Vertragspartei kann verlangen, dass ihr die Kosten der Überwachung und Aufzeichnung der Telekommunikation erstattet werden. In diesem Fall teilt sie der ersuchenden Vertragspartei unverzüglich die voraussichtliche Höhe dieser Kosten mit. Wird die Überwachung gemäß Artikel 16 Absatz 3 dieses Vertrages beendet, ist die ersuchende Vertragspartei verpflichtet, die bereits entstandenen Kosten zu tragen.

Artikel 13

(zu Artikel 21 des Übereinkommens)

(1) Anzeigen und Schriftverkehr gemäß Artikel 21 des Übereinkommens werden auf dem in Artikel 10 Absatz 1 dieses Vertrages vorgesehenen Geschäftsweg übermittelt.

(2) Aufgrund einer nach Artikel 21 des Übereinkommens übermittelten Anzeige werden die zuständigen Behörden der ersuchten Vertragspartei nach Maßgabe des innerstaatlichen Rechts ein Strafverfahren oder ein Verwaltungsverfahren einleiten.

(3) Sind bei der Beurteilung des Sachverhalts im Sinne des Absatzes 2 Straßenverkehrsvorschriften zu berücksichtigen, so sind die am Tatort geltenden Verkehrsregeln zugrunde zu legen.

(4) Ein zur Einleitung eines Strafverfahrens notwendiger Antrag oder eine sonstige Erklärung, die in dem Hoheitsgebiet der ersuchenden Vertragspartei vorliegt, ist auch in der ersuchten Vertragspartei wirksam; nur nach dem Recht der ersuchten Vertragspartei erforderliche Anträge oder sonstige Erklärungen können innerhalb einer Frist von zwei Monaten nach Eingang der Anzeige der zur Strafverfolgung zuständigen Behörde der ersuchten Vertragspartei übermittelt werden.

(5) Die Anzeige hat eine Darstellung des Sachverhalts sowie möglichst genaue Angaben über die verdächtige Person, ihre Staatsangehörigkeit und ihren Wohn- oder Aufenthaltsort zu enthalten. Ihr werden beigefügt:

1. die Akten in Urschrift oder beglaubigter Abschrift sowie in Betracht kommende Beweisgegenstände;
2. der Wortlaut der am Tatort anwendbaren Vorschriften über den Tatbestand und die Strafe;
3. bei Verkehrsstraftaten außerdem der Wortlaut der am Tatort anwendbaren Verkehrsregeln;
4. eine Übersetzung der Anzeige, der Darstellung des Sachverhalts und der unter den Nummern 2 und 3 genannten Schriftstücke in die Sprache der ersuchten Vertragspartei.

(6) Die urschriftlichen Akten und die Beweisstücke im Sinne des Absatzes 5 Nummer 1 werden der ersuchenden Vertragspartei sobald wie möglich

zurückgegeben, sofern auf die Rückgabe nicht verzichtet wird. Etwa bestehende Rechte der ersuchten Vertragspartei oder dritter Personen an den übermittelten Gegenständen bleiben unberührt.

(7) Wurde im Hoheitsgebiet der ersuchten Vertragspartei eine Strafverfolgung eingeleitet, so sehen die Behörden der ersuchenden Vertragspartei von weiteren Verfolgungs - oder Vollstreckungsmaßnahmen gegen den Beschuldigten wegen derselben Tat ab. Sie können jedoch die Verfolgung oder Vollstreckung fortsetzen oder wieder aufnehmen, wenn

1. es sich herausgestellt hat, dass die zuständige Behörde der ersuchten Vertragspartei das Strafverfahren nicht zu Ende führen kann, insbesondere weil der Beschuldigte sich der Strafverfolgung oder der Strafvollstreckung in der ersuchten Vertragspartei entzieht, oder dass sie das Strafverfahren zwar abgeschlossen, aber keine Entscheidung über die dem Ersuchen zugrunde liegende Straftat dem Grunde nach getroffen hat;
2. aus nach der Stellung des Ersuchens bekannt gewordenen Gründen vor Erlass eines gerichtlichen Strafbefehls, vor Beginn der erstinstanzlichen Hauptverhandlung oder vor Erlass einer Verwaltungsverfügung in der ersuchten Vertragspartei die ersuchende Behörde ihr Ersuchen zurückgenommen hat.

(8) Jede im Hoheitsgebiet einer der beiden Vertragsparteien gemäß den dort geltenden Bestimmungen vorgenommene Untersuchungshandlung und jede die Verjährung unterbrechende Handlung hat im Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei die gleiche Geltung, wie wenn sie in dem Hoheitsgebiet dieser Vertragspartei rechtswirksam vorgenommen worden wäre.

(9) Die ersuchende Vertragspartei wird sobald wie möglich von dem aufgrund der Anzeige Veranlassten sowie in den Fällen des Absatzes 7 unterrichtet. Nach Abschluss des Verfahrens wird ihr auch eine Ausfertigung oder eine beglaubigte Abschrift der das Verfahren abschließenden Entscheidung übersandt.

(10) Die durch die Anwendung des Artikels 21 des Übereinkommens und dieses Artikels entstandenen Kosten werden nicht erstattet.

Artikel 14

(zu Artikel 22 des Übereinkommens)

Die Informationen aus dem Strafregister werden mindestens einmal vierteljährlich zwischen dem Justizministerium der Republik Polen und dem Bundeszentralregister der Bundesrepublik Deutschland ausgetauscht.

Artikel 15

(zu Artikel 22 des Übereinkommens)

Über Fälle, in denen in dem Hoheitsgebiet einer Vertragspartei einem Angehörigen der anderen Vertragspartei durch rechtskräftige Gerichtsentscheidung das Recht aberkannt worden ist, von der im Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei erteilten Fahrerlaubnis im Inland Gebrauch zu machen, unterrichten einander die Behörden beider Vertragsparteien. Die entsprechenden Benachrichtigungen werden von der zuständigen Justizbehörde der einen Vertragspartei an die zuständige Verwaltungsbehörde der anderen Vertragspartei übermittelt. Diese Verwaltungsbehörde ist in der Republik Polen das Ministerium für Infrastruktur und in der Bundesrepublik Deutschland das Kraftfahrt-Bundesamt.

Kapitel II

Besondere Formen der Zusammenarbeit

Artikel 16

Überwachung und Aufzeichnung der Telekommunikation

- (1) Das Übereinkommen und dieser Vertrag werden entsprechend angewendet auf Ersuchen betreffend die Anordnung von Maßnahmen der Überwachung und Aufzeichnung der Telekommunikation.
- (2) Ersuchen nach Absatz 1 werden nur erledigt, wenn
1. eine Anordnung zur Überwachung und Aufzeichnung der Telekommunikation eines zuständigen Gerichts der ersuchenden Vertragspartei vorgelegt wird,
  2. die Überwachung auch nach dem Recht der ersuchten Vertragspartei angeordnet werden könnte, wenn die Strafverfolgung wegen der dem Ersuchen zugrunde liegenden Straftat dort durchgeführt würde, und
  3. die Zielperson oder das Telekommunikationsendgerät, von dem aus die zu überwachende Kennung der Zielperson genutzt wird,
    - a) sich auf dem Hoheitsgebiet der ersuchten Vertragspartei befindet,
    - b) sich auf dem Hoheitsgebiet der ersuchenden Vertragspartei befindet und zur Überwachung die technische Hilfe der ersuchten Vertragspartei benötigt wird,

- c) sich auf dem Hoheitsgebiet eines dritten Staates befindet und die ersuchende Vertragspartei zur Überwachung die technische Hilfe der ersuchten Vertragspartei benötigt, sofern der dritte Staat der Überwachung zugestimmt hat.

(3) Verlangt die ersuchte Vertragspartei gemäß Artikel 12 Absatz 2 Sätze 1 und 2 dieses Vertrages die Erstattung der Kosten der Überwachung und Aufzeichnung der Telekommunikation, so kann die Überwachung beendet werden, wenn die ersuchende Vertragspartei es ablehnt, die Kosten zu tragen, oder in einer von der ersuchten Vertragspartei festgelegten Frist sich nicht zur Erstattung verpflichtet.

(4) Personenbezogene Erkenntnisse, die im Rahmen einer Maßnahme nach Absatz 1 gewonnen werden, dürfen in einem anderen Strafverfahren nur mit Zustimmung der ersuchten Vertragspartei verwendet werden. Die ersuchte Vertragspartei erteilt diese Zustimmung, wenn die Maßnahme nach ihrem Recht auch hinsichtlich der diesem Verfahren zugrunde liegenden Straftat angeordnet werden könnte.

(5) Die Unterlagen, die die ersuchende Vertragspartei erhalten hat, sind zu vernichten, sobald sie auch für Strafverfahren im Sinne von Absatz 4 Satz 1 nicht mehr benötigt werden.

(6) Sieht das Recht der ersuchten Vertragspartei eine Benachrichtigung des Betroffenen vor, so unterrichtet die ersuchende Vertragspartei die ersuchte Vertragspartei darüber, wann die Benachrichtigung ohne Gefährdung wichtiger Interessen erfolgen kann.

(7) Die Absätze 1, 2 (Nummern 1 und 2), 4, 5 und 6 gelten entsprechend für Ersuchen um Herausgabe von Unterlagen, die aus Maßnahmen der Überwachung und Aufzeichnung der Telekommunikation in einem im Hoheitsgebiet der ersuchten Vertragspartei geführten Strafverfahren herrühren.

Artikel 17

Zusammenarbeit bei Ermittlungen

(1) Bei der Ermittlung wegen Straftaten, die das Interesse beider Vertragsparteien berühren, kann im gegenseitigen Einvernehmen eine Koordinierungsgruppe aus Beamten beider Vertragsparteien gebildet werden. Die Gruppe dient der Abstimmung und der Unterstützung der im Hoheitsgebiet einer oder beider Vertragsparteien durchgeführten Ermittlungen.

(2) Sind bei den Ermittlungen spezielle Fachkenntnisse erforderlich, kann eine Vertragspartei auf Ersuchen der anderen Vertragspartei eigene Fachleute zur Unterstützung der Ermittlungen der anderen Vertragspartei entsenden.

(3) Die in den Absätzen 1 und 2 genannten Gruppen arbeiten unter folgenden Voraussetzungen:

1. Ihre Einrichtung erfolgt nur für einen bestimmten Zweck und für einen begrenzten Zeitraum.
2. Die teilnehmenden Bediensteten sind an das Recht der Vertragspartei, auf deren Hoheitsgebiet der Einsatz der Gruppe erfolgen soll, gebunden.
3. Die Mitgliedschaft in der Gruppe begründet für die daran beteiligten Bediensteten keine Befugnis zu Festnahmen, Durchsuchungen, Vernehmungen oder anderen Maßnahmen, mit denen in vergleichbarer

Weise in Rechte von Personen auf dem Gebiet der anderen Vertragspartei eingegriffen wird.

Kapitel III

Schutz personenbezogener Daten

Artikel 18

Definition

Personenbezogene Daten, im Folgenden Daten genannt, sind Informationen über eine bestimmte oder bestimmbare natürliche Person.

Artikel 19

Zweckbindung

(1) Die Verwendung der aufgrund des Übereinkommens oder dieses Vertrages übermittelten Daten ist nur für den in dem Übereinkommen oder den in diesem Vertrag bezeichneten Zweck zulässig, für die die Daten übermittelt worden sind, und zu den durch die übermittelnde Stelle im Einzelfall vorgegebenen Bedingungen. Die Verwendung ist darüber hinaus zulässig:

1. für Zwecke, für die die Daten ebenfalls nach dem Übereinkommen oder diesem Vertrag übermittelt werden dürften,
2. zur Verfolgung von Straftaten,
3. zur Verhinderung von Straftaten von erheblicher Bedeutung,

4. für gerichtliche Verfahren und Verwaltungsverfahren, die mit den Zwecken nach Satz 1 und Satz 2 Nummern 1, 2 und 3 zusammenhängen, sowie
5. zur Abwehr von erheblichen Gefahren für die öffentliche Sicherheit.

(2) Eine Verwendung der Daten zu anderen Zwecken ist nur nach vorheriger Zustimmung der übermittelnden Vertragspartei zulässig.

Artikel 20

Zusätzliche Bestimmungen

Zusätzlich gelten unter Beachtung der für jede Vertragspartei geltenden Rechtsvorschriften die nachfolgenden Bestimmungen:

1. Die empfangende Stelle unterrichtet die übermittelnde Stelle auf Ersuchen über die Verwendung der übermittelten Daten und über die dadurch erzielten Ergebnisse.
2. Die übermittelnde Stelle ist verpflichtet, auf die Richtigkeit der zu übermittelnden Daten sowie auf die Erforderlichkeit und Verhältnismäßigkeit in Bezug auf den mit der Übermittlung verfolgten Zweck zu achten. Dabei sind die nach dem jeweiligen innerstaatlichen Recht geltenden Übermittlungsverbote zu beachten. Erweist sich, dass unrichtige Daten oder Daten, die nicht übermittelt werden durften, übermittelt worden sind, so ist dies der empfangenden Stelle unverzüglich mitzuteilen. Sie ist verpflichtet, die Berichtigung oder Vernichtung vorzunehmen.
3. Dem Betroffenen ist auf Antrag über die zu seiner Person vorhandenen Daten sowie über ihren vorgesehenen Verwendungszweck und den Zweck der

Speicherung Auskunft zu erteilen. Eine Verpflichtung zur Auskunftserteilung besteht nicht, soweit eine Abwägung ergibt, dass das öffentliche Interesse, die Auskunft nicht zu erteilen, das Interesse des Betroffenen an der Auskunftserteilung überwiegt. Im Übrigen richtet sich das Recht des Betroffenen, über die zu seiner Person vorhandenen Daten Auskunft zu erhalten, nach dem innerstaatlichen Recht der Vertragspartei, in deren Hoheitsgebiet die Auskunft beantragt wird.

4. Soweit das für die übermittelnde Stelle geltende nationale Recht in Bezug auf die übermittelten Daten besondere Löschungsfristen vorsieht, weist die übermittelnde Stelle die empfangende Stelle darauf hin. Unabhängig von diesen Fristen sind die übermittelten Daten zu löschen, sobald sie für Zwecke im Sinne des Artikels 19 nicht mehr erforderlich sind oder es sich herausstellt, dass sie sich auf unbeteiligte Dritte beziehen.
5. Die übermittelnde und die empfangende Stelle sind verpflichtet, die Übermittlung und den Empfang von Daten in geeigneter Weise festzuhalten.
6. Die übermittelnde und die empfangende Stelle sind verpflichtet, die übermittelten Daten wirksam gegen unbefugten Zugang, unbefugte Veränderung und unbefugte Bekanntgabe zu schützen.
7. Wird jemand infolge von Übermittlungen im Rahmen des Datenaustausches nach dem Übereinkommen oder diesem Vertrag rechtswidrig geschädigt, so haftet ihm hierfür die empfangende Stelle nach Maßgabe ihres innerstaatlichen Rechts. Sie kann sich im Verhältnis zum Geschädigten zu ihrer Entlastung nicht darauf berufen, dass der Schaden durch die übermittelnde Stelle verursacht worden ist. Leistet die empfangende Stelle Schadenersatz wegen eines Schadens, der durch die Verwendung von unrichtig übermittelten Daten verursacht wurde, so erstattet die

übermittelnde Stelle der empfangenden Stelle den Gesamtbetrag des geleisteten Ersatzes.

Artikel 21

Datenbearbeitung auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei

(1) Die Regelungen dieses Kapitels gelten auch für Daten, die durch grenzüberschreitende Tätigkeit auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei erhoben worden sind. Dabei sind die besonderen Bedingungen, die von der ersuchten Vertragspartei im Zusammenhang mit der grenzüberschreitenden Maßnahme gestellt werden, zu beachten.

(2) Beamten, die auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei tätig werden, darf durch diese Vertragspartei nur unter Leitung eines ihrer Beamten der Zugriff auf personenbezogene amtliche Datensammlungen gewährt werden.

Kapitel IV

Allgemeine und Schlussbestimmungen

Artikel 22

Geheimschutz

Sollen aufgrund des Übereinkommens oder dieses Vertrages Daten übermittelt werden, die nach dem Recht der übermittelnden Vertragspartei einer Geheimhaltungspflicht unterliegen und als solche gekennzeichnet sind, kann diese ihre Übermittlung davon abhängig machen, dass die empfangende Vertragspartei die Geheimhaltungspflicht beachtet.

Artikel 23

Rechtsstellung der Beamten im Bereich des Strafrechts

Die Beamten der einen Vertragspartei, die nach diesem Vertrag auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei tätig werden, sind in Bezug auf Straftaten, die sie begehen oder die ihnen gegenüber begangen werden, den Beamten der anderen Vertragspartei gleichgestellt.

Artikel 24

Haftung

(1) Die Vertragsparteien verzichten wechselseitig auf alle Entschädigungsansprüche wegen des Verlustes oder der Beschädigung von Vermögenswerten, die ihnen oder Verwaltungsorganen gehören, wenn der Schaden von einem Beamten bei der Erfüllung von Aufgaben im Zusammenhang mit der Durchführung dieses Vertrages verursacht worden ist.

(2) Die Vertragsparteien verzichten wechselseitig auf alle Entschädigungsansprüche wegen Verletzung oder des Todes eines Beamten, wenn der Schaden bei der Erfüllung von Aufgaben im Zusammenhang mit der Durchführung dieses Vertrages verursacht worden ist. Ersatzansprüche des Beamten oder in dessen Todesfall der dann berechtigten Personen bleiben hiervon unberührt.

(3) Wird durch einen Beamten der einen Vertragspartei bei der Erfüllung von Aufgaben im Zusammenhang mit der Durchführung dieses Vertrages auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei einem Dritten Schaden zugefügt, so

haftet für den Schaden die Vertragspartei, auf deren Hoheitsgebiet der Schaden eingetreten ist, nach Maßgabe der Vorschriften, die im Fall eines durch einen eigenen zuständigen Beamten verursachten Schadens Anwendung finden würden.

(4) Die Vertragspartei, deren Beamter den Schaden auf dem Hoheitsgebiet der anderen Vertragspartei verursacht hat, erstattet dieser anderen Vertragspartei den Gesamtbetrag des Schadenersatzes, den diese an den Geschädigten oder seinen Rechtsnachfolger geleistet hat.

(5) Die zuständigen Behörden der Vertragsparteien arbeiten eng zusammen, um die Erledigung von Schadenersatzansprüchen zu erleichtern. Sie tauschen insbesondere alle ihnen zugänglichen Informationen über Schadensfälle im Sinne dieses Artikels und die Umstände ihrer Entstehung aus.

(6) Die Absätze 1 und 2 finden keine Anwendung, wenn der Schaden vorsätzlich oder grob fahrlässig herbeigeführt worden ist.

Artikel 25

Änderung der Behörden

(1) Die Vertragsparteien zeigen einander Änderungen in der Bezeichnung oder in der Zuständigkeit der in diesem Vertrag genannten Behörden durch Verbalnote an.

(2) Verbalnoten gemäß Absatz 1 werden von den Vertragsparteien amtlich veröffentlicht.

Artikel 26

Zusammenkünfte von Vertretern der Vertragsparteien

Das Justizministerium der Republik Polen und das Bundesministerium der Justiz der Bundesrepublik Deutschland werden nach Bedarf in unmittelbarem Benehmen Zusammenkünfte ihrer Vertreter vereinbaren, um die einheitliche Durchführung des Übereinkommens und dieses Vertrages sicherzustellen und bei ihrer Durchführung etwa auftretende Schwierigkeiten zu beseitigen. Soweit durch die zu erörternden Fragen der Geschäftsbereich anderer Behörden berührt wird, werden diese eingeladen werden, sich an den Zusammenkünften zu beteiligen.

Artikel 27

Kündigung des Übereinkommens

Kündigt eine der Vertragsparteien das Übereinkommen, so wird die Kündigung im Verhältnis zwischen der Republik Polen und der Bundesrepublik Deutschland zwei Jahre nach Eingang der Notifikation der Kündigung beim Generalsekretär des Europarates wirksam.

Artikel 28

Inkrafttreten und Außerkrafttreten des Vertrages

(1) Dieser Vertrag bedarf der Ratifikation. Er tritt einen Monat nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

(2) Dieser Vertrag kann jederzeit schriftlich gekündigt werden. Er tritt sechs Monate nach Eingang der Notifikation der Kündigung außer Kraft. Er tritt auch ohne besondere Kündigung in dem Zeitpunkt außer Kraft, in dem das Übereinkommen zwischen den Vertragsparteien unwirksam wird.

Geschehen zu *Berlin* am *17. Juli 2003* in zwei Urschriften, jede in polnischer und deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Für die
Republik Polen

Gregorz Kurończak

Für die
Bundesrepublik Deutschland

*Christoph
Dufine Zypis*

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH/ *3352* /2003/ DPE-agg

Warszawa, *9.10.* 2003 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r., podpisanej w Berlinie dnia 17 lipca 2003 r., do ratyfikacji, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r., podpisanej w Berlinie dnia 17 lipca 2003 r., do ratyfikacji (pismo nr RM-111-249-03), uprzejmie informuję, że nie zgłaszam uwag.

Odnosząc się do przedłożonego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r. (pismo nr RM-10-172-03), pozwalałam sobie wyrazić następującą opinię:

- I Projekt ustawy odnosi się do ratyfikacji Umowy, która ma na celu uzupełnienie postanowień oraz ułatwienie stosowania zasad zawartych w Konwencji Rady Europy o pomocy prawnej w sprawach karnych z 1959 r. W art. 26 ust. 3 tej Konwencji przewidziano, że strony mogą zawierać między sobą dwu- lub wielostronne umowy mające na celu uproszczenie stosowania ww. Konwencji. Opiniowana Umowa zapewnia prokuratorom i sądom bardziej skuteczne metody i formy współpracy w zwalczaniu przestępczości.
- II W art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej podkreśla się, że celem Unii jest zapewnienie obywatelom wysokiego poziomu bezpieczeństwa w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, poprzez podejmowanie wspólnych działań w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych. W art. 31 TUE przewidziano, że wspólne działania w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych obejmują m.in. ułatwienie i

przyspieszanie współpracy pomiędzy kompetentnymi ministerstwami i organami sądowymi w odniesieniu do postępowania i wykonywania decyzji.

- III. W odniesieniu do przedmiotu opiniowanej umowy, w ramach Unii Europejskiej, przyjęto Konwencję, na podstawie art. 24 TUE, o wzajemnej współpracy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej (Dz. Urz. WE nr C 197, 12.07.2000) oraz Protokół dodatkowy do tej Konwencji (Dz. Urz. WE nr C 326, 21.11.2001). Zarówno Konwencja, jak i Protokół dodatkowy nie weszły jeszcze w życie (nie zostały ratyfikowane przez wszystkie państwa członkowskie). Wymieniona konwencja pełni rolę służebną w stosunku do Konwencji Rady Europy o pomocy prawnej w sprawach karnych z 20 kwietnia 1959 roku. Należy również zauważyć, że konwencja UE będzie otwarta na przystąpienie nowych państw członkowskich UE.
- IV. Problematyka uproszczenia procedury pomocy w sprawach karnych uregulowana jest także w rozdziale II Układu Wykonawczego do Konwencji z Schengen (Dz. Urz. WE nr L 239, 22.09.2000). Postanowienia Układu również mają na celu uzupełnienie i ułatwienie stosowania Konwencji Rady Europy o pomocy w sprawach karnych (art. 48 Układu Wykonawczego). Przewidziano wyraźnie, że postanowienia obowiązujące pomiędzy Stronami Układu na podstawie porozumień dwustronnych pozostają nienaruszone.
- V. Zawieranie umów oraz ratyfikowanie konwencji międzynarodowych jest jednym ze środków o charakterze ogólnym, podejmowanym przez państwa członkowskie Unii Europejskiej w celu wypełnienia zobowiązań wynikających zarówno z poszczególnych postanowień Traktatu, jak i działań podejmowanych przez organy Wspólnoty. Kwestie zawierania, podpisywania i ratyfikowania umów międzynarodowych w zakresie prawa karnego, zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 5 oraz 10 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską należą do kompetencji państw członkowskich i stanowią przedmiot prawa międzynarodowego publicznego.
- VI. **W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o uzupełnieniu i ułatwieniu stosowania Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r. jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
POBBEKKCTAN STANO
Jarosław Jankowski

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Włodzimierz Cimoszewicz
Ministerstwo Spraw Zagranicznych